

20221732427

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 27 јули 2022 година.

Бр. 08-3378/1
27 јули 2022 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА

Член 1

Во Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ број 61/2004, 96/2004, 67/2007, 156/2009, 47/11, 192/15 и 209/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 244/19, 53/21, 77/21 и 150/21), членот 5 се менува и гласи:

„Приходи од данок на личен доход

(1) Општините остваруваат приходи од данок на личен доход наплатени во тековната година.

(2) Приходите од данок на личен доход наплатени во тековната година се распоредуваат по општини и тоа:

- 6% од данок на личен доход на лични примања од плати од физички лица наплатен во општината во која се пријавени со постојано живеалиште и престојувалиште и

- 100% од данок на личен доход од физички лица кои се занимаваат со занаетчиска дејност, регистрирани согласно со Законот за занаетчиската дејност, на чие подрачје се регистрирани за вршење на дејноста.“.

Член 2

Во член 9 ставот (2) се менува и гласи:

„Приходите од данокот на додадена вредност кои се обезбедуваат во висина од 6% од наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година се распоредуваат во три дела и тоа:

- основен дел - 4,5% од наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година,
- дел за перформанси - 0,75% од наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година и
- дел за вооедначување - 0,75% од наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година.“

Член 3

Во член 15 став (3) во алинејата 4 сврзникот „и“ се заменува со запирка и се додаваат две нови алинеи 5 и 6, кои гласат:

- „- Министерство за култура, еден член,
- Министерство за одбрана, еден член и“.

Во алинејата 5 која станува алинеја 7 зборот „пет“ се заменува со зборот „седум“.

Член 4

Во член 18 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Министерството за финансии нема да даде согласност за задолжување на општините кои во последните 12 месеци имале задоцнување и во предвидените рокови не ги подмириле своите обврски кон државата по основ на кредит или издадени гаранции.“

Ставовите (3), (4) и (5) стануваат ставови (4), (5) и (6).

Член 5

Во член 22 во ставот (2) бројот „30“ се заменува со бројот „10“.

По ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Доколку општината заклучно со третиот квартал оствари реализација на сопствените приходи на основниот буџет над 75% од планираните приходи, општината може сопствените приходи да ги планира со дополнителен пораст од најмногу 20% од просечно остварените приходи во последните три години, според податоците од трезорската евиденција.“

Во ставот (5) кој станува став (6) зборовите: „(2) и (3)“ се заменуваат со зборовите: „(2), (3), (4) и (5)“.

Ставот (6) станува став (7).

Член 6

Во член 32 ставот (4) се менува и гласи:

„Во рок од пет дена од денот на усвојувањето на извештаите од ставот (2) на овој член, за содржината на извештаите, градоначалникот на општината ја известува јавноста со објавување на извештаите на веб-страницата на општината или доколку не се усвојат се објавуваат и причините за неусвојување на истите.“

Член 7

Во член 39 став (1) во алинејата 2 процентот „80%“ се заменува во процентот „60%“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Со исполнување на еден од условите од ставот (1) на овој член, финансиската нестабилност на општината се смета дека настанала петтиот ден од наредниот месец.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Организационата единица за финансиски прашања на општината во рок од три дена од денот на настанувањето на финансиската нестабилност од ставот (2) на овој член е должна да подготви и достави известување за настанување на исполнетост на условите за финансиска нестабилност на општината до градоначалникот на општината и Советот на општината.“.

Ставот (3) кој станува став (4), се менува и гласи:

„Градоначалникот на општината ги известува Советот на општината и Министерството за финансии најдоцна во рок од три дена од денот на добивањето на известувањето од ставот (3) на овој член и во рок од 15 дена од денот на настанувањето на финансиската нестабилност до Советот на општината доставува Предлог - План на мерки за надминување на финансиската нестабилност.“.

По ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Доколку градоначалникот на општината во рокот утврден во ставот (4) на овој член не го извести Советот на општината и Министерството за финансии за настанување на финансиската нестабилност на општината, Советот на општината врз основа на известувањето од ставот (3) на овој член во рок од три дена од денот на добивањето на известувањето го известува Министерството за финансии и доколку се исполнети условите, веднаш свикува седница, на која ја разгледува финансиската состојба на општината и го задолжува градоначалникот во рок од девет дена од денот на одржувањето на седницата да достави Предлог План на мерки за надминување на финансиската нестабилност.“.

Член 8

Член 40 се менува и гласи:

„План на мерки за надминување на финансиската нестабилност

(1) Врз основа на Предлог - Планот од членот 39 ставови (4) и (5) од овој закон, Советот на општината го усвојува Планот за мерки за надминување на финансиската нестабилност во рок од пет дена од денот на доставувањето на Предлог - Планот и истиот во рок од три дена од денот на усвојувањето го доставува до Министерството за финансии заради информирање.

(2) Планот на мерки за надминување на финансиската нестабилност од ставот (1) на овој член може да опфати период не подолг од шест месеци.

(3) Градоначалникот на општината го објавува усвоениот План од ставот (1) на овој член на веб-страница на општината.“.

(4) Доколку општината не го реализира Планот на мерки за надминување на финансиска нестабилност во рокот утврден во ставот (2) на овој член, Советот на општината на предлог на градоначалникот на општината усвојува нов План на мерки за надминување на финансиска нестабилност за период од шест месеци, се до надминување на финансиската нестабилност, но не повеќе од уште еден последователен дополнителен период од шест месеци.“.

Член 9

Членот 41 се менува и гласи:

„Мерки за надминување на финансиската нестабилност на општината

(1) Градоначалникот на општината од денот на настанување на финансиската нестабилност не може да:

- започне нови капитални проекти и инвестиции финансирани од сопствени средства на општината,
- донесе измени и дополнувања на годишниот план за јавни набавки,
- основа јавни претпријатија, трговски друштва и јавни установи,
- започне постапка за нови вработувања и унапредувања на постојните вработени, како и ангажирање на нови лица и
- донесе одлука за избор на најповолен понудувач за сите започнати постапки за јавни набавки, освен за постапки за јавни набавки за кои се обезбедени финансиски средства од Буџетот на Република Северна Македонија.

(2) Во рок од 15 дена од денот на усвојувањето на Планот на мерки за надминување на финансиската нестабилност на општината, градоначалникот подготвува предлог - буџет, односно предлог за изменување и дополнување на буџетот на општината со цел имплементирање на мерките за надминување на финансиската нестабилност на општината.

(3) Во предлог буџетот, односно предлогот за изменување и дополнување на буџетот на општината, на посебна програма во буџетот се планираат средства за подмирување на доспеани, а неплатени обврски кон доверителите во износ од најмалку 10% од износот на доспеани, а неплатени обврски, прикажани во кварталниот извештај од членот 32 став (2) од овој закон.

(4) Министерството за финансии ја следи реализацијата на посебната програма во буџетот од ставот (3) на овој член и доколку не се реализираат средствата од оваа програма во тековната фискална година, за нереализираниот износ се зголемува програмата за наредната фискална година.

(5) Донесениот буџет, односно донесените изменувања и дополнувања на буџетот на општината кои се изготвени спротивно на одредбите од ставот (3) на овој член не се вчитува во трезорот на Министерството за финансии.“

Член 10

По членот 41 се додаваат два нови члена 41-а и 41-б, кои гласат:

„Член 41-а

Инструменти за финансирање за надминување на финансиската нестабилност на општината

(1) За надминување на финансиската нестабилност, општината од Министерството за финансии може да користи инструменти за обезбедување на финансиски средства потребни за надминување на финансиската нестабилност која настанала согласно со членот 39 став (1) од овој закон.

(2) Инструментите финансирани од Министерството за финансии од став (1) на овој член се:

1. Условен кредит (stand by);
2. Бескаматна општинска обврзница и
3. Структурна обврзница.

(3) Инструментот од ставот (2) точка 1 на овој член е инструмент кој опфаќа користење на условен кредит од страна на општината кој го дава Министерството за финансии, со времетраење најмногу до десет години, при што општината има обврска секоја година да уплаќа еднакви годишни рати на сметка на Министерството за финансии.

(4) Инструментот од ставот (2) точка 2 на овој член е инструмент кој опфаќа издавање на бескаматна општинска обврзница од страна на општината на познат купувач - Министерството за финансии, со рок на доспевање најмногу до десет години, при што општината има обврска секоја година да уплаќа еднакви годишни рати на сметка на Министерството за финансии. Бескаматна општинска обврзница се издава по претходно донесен акт за одобрување на емисијата на хартии од вредност од страна на Комисијата за хартии од вредност.

(5) Инструментот од ставот (2) точка 3 на овој член е инструмент кој опфаќа издавање на структурна обврзница од страна на Министерството за финансии на барање на општината, со рок на достасување најмногу до десет години, при што општината има обврска секоја година да уплаќа еднакви годишни рати на сметка на Министерството за финансии.

(6) Со бескаматната општинска обврзница и структурната обврзница ќе може да се тргува на секундарниот пазар. За издавање на структурната обврзница се изработува Проспект согласно со закон.

(7) При настанување на финансиската нестабилност на општината, Советот на општината врз основа на Планот на мерки за надминување на финансиската нестабилност донесува Одлука за намера за користење на еден од инструментите од ставот (2) на овој член, која задолжително содржи податоци за потребниот износ на финансиски средства за општината.

(8) По донесувањето на Одлуката од ставот (7) на овој член, во рок од три дена општината до Министерството за финансии доставува барање за користење на еден од инструментите од ставот (2) на овој член. Кон барањето се доставуваат Планот на мерки за надминување на финансиската нестабилност и Одлуката од ставот (7) на овој член.

(9) Министерството за финансии во рок од 20 дена од денот од приемот на барањето од ставот (8) на овој член, ја известува општината за можноста и условите за користење на еден од инструментите од ставот (2) на овој член.

(10) Правата и обврските на општината корисник на средства по основ на инструментите од ставот (2) на овој член и Министерството за финансии се уредуваат со договор кој го склучуваат министерот за финансии и градоначалникот на општината, во рок од три месеци, од денот на неговото одобрување од страна на Владата на Република Северна Македонија. Договорот треба да ги содржи условите за задолжување, односно висината на средствата, каматната стапка, рокот на отплата, грејс периодот, како и други услови потребни за регулирање на односите меѓу Министерството за финансии и општината.

(11) Максималниот износ на одобрените средства согласно со инструментите од ставот (2) на овој член не смее да надмине 50% од реализираниот основен буџет на општината во претходната година. Одобрените средства не можат да се користат за плаќање на обврски за репрезентација, мебел и возила и други несуштински расходи кои попрецизно ќе се уредат во договорот од ставот (10) на овој член.

(12) Критериумите за задолжување од членот 18 став (3), член 19 и член 20 од овој закон, не се применуваат за задолжување на општините корисници на средства по основ на инструментите од ставот (2) на овој член.

(13) Обврските на општините корисници на средства по основ на инструментите од ставот (2) на овој член не се предмет на пресметка на слободниот капацитет за потенцијални идни задолжувања на општините.

(14) Инструментот од ставот (2) точка 3 на овој член може да се употребува за подмирување на обврски кон Управата за јавни приходи и за подмирување на други јавни давачки од страна на општината.

(15) Доколку општината корисник на средства по основ на инструментите од ставот (2) на овој член не ги подмири навремено своите обврски кон Министерството за финансии, Министерството за финансии, за наплата на побарувањата на обврските од овој закон, има право да задржи дел од дотациите за ДДВ кои треба да се распределат на општината, до износ потребен за наплата на побарувањето.

(16) На општината корисник на средства по основ на инструментите од ставот (2) на овој член, која ќе задоцни со отплата на ануитетот во рок подолг од 15 дена, ќе и доспее целиот износ на долг.

Член 41-б

Обезбедување на средства за финансирање на доспеани, а неплатени обврски

(1) За обезбедување на финансиски средства за финансирање на доспеаните, а неплатени обврски, општината може да користи инструмент - структурна обврзница.

(2) Инструментот од ставот (1) на овој член е инструмент кој опфаќа издавање на структурна обврзница од страна на Министерството за финансии на барање на општината, со рок на достасување најмногу до десет години, при што општината има обврска секоја година да уплаќа еднакви годишни рати на сметка на Министерството за финансии.

(3) Со структурната обврзница од ставот (1) на овој член ќе може да се тргува на секундарниот пазар. За издавање на структурната обврзница се изработува Проспект согласно закон.

(4) Одредбите од ставот (1) на овој член се однесуваат само за финансирање на пријавените доспеани, а неплатени обврски на општините во Електронскиот систем за пријавување и евиденција на обврските заклучно со 30 септември 2021 година.

(5) Советот на општината донесува Одлука за намера за користење на структурна обврзница од ставот (1) на овој член, која задолжително содржи податоци за потребниот износ на финансиски средства за општината и податоци за обврските согласно со ставот (4) на овој член.

(6) По донесувањето на Одлуката од ставот (5) на овој член, во рок од три дена, а најдоцна до 31 декември 2022 година, општината до Министерството за финансии доставува барање за користење на структурната обврзница. Кон барањето се доставува Одлуката од ставот (5) на овој член.

(7) Министерството за финансии во рок од три месеци од крајниот рок за доставување на барањето од ставот (6) на овој член ја издава структурната обврзница од став (1) на овој член.

(8) Правата и обврските на општината корисник на средства од ставот (1) на овој член и Министерството за финансии се уредуваат со договор кој го склучуваат министерот за финансии и градоначалникот на општината, во рок од најмногу 30 дена, од денот на неговото одобрување од страна на Владата на Република Северна Македонија. Договорот треба да ги содржи условите за задолжување, односно висината на средствата, каматната стапка, рокот на отплата, грејс периодот како и други услови потребни за регулирање на односите меѓу Министерството за финансии и општината.

(9) Инструментот од ставот (1) на овој член може да се употребува за подмирување на обврски кон Управата за јавни приходи и за подмирување на други јавни давачки од страна на општината.

(10) Критериумите за задолжување од членот 18 став (3), член 19 и член 20 од овој закон, не се применуваат за задолжување на општините корисници на средства по основ на ставот (1) на овој член.“

Член 11

Членот 42 се менува и гласи:

„Надминување на финансиската нестабилност

(1) Финансиската нестабилност е надмината доколку сметката на општината е деблокирана и вкупниот износ на неизмирени обврски над 60 дена не надминува 60% од реализираните приходи на основниот буџет на општината во претходната година.

(2) Организационата единица за финансиски прашања на општината во рок од пет дена од денот на исполнувањето на условите од ставот (1) на овој член е должна да подготви и достави известување до градоначалникот на општината за престанок на финансиската нестабилност.

(3) Градоначалникот на општината е должен во рок од три дена од денот на добивањето на известувањето од ставот (2) на овој член да ги извести Советот на општината и Министерството за финансии за престанокот на финансиската нестабилност.“.

Член 12

Во член 43 ставот (1) се менува и гласи:

„Градоначалникот на општината до Советот на општината и Министерството за финансии еднаш месечно доставува детален извештај за реализација на планот на мерките за надминување на финансиската нестабилност на општината, додека трае финансиската нестабилност.“.

Во став (2) зборовите: „и од овластениот внатрешен ревизор“ се бришат.

Ставот (3) се брише.

Член 13

Во член 47 став (1) алинејата 10 се менува и гласи:

„- не ги подготви актите во согласност со утврдените процедури и рокови (член 41 ставови (2) и (3));“.

Во ставот (2) алинејата 6 се менува и гласи:

„- не го извести Советот на општината и Министерството за финансии (член 39 став (4));“.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Овластен орган за поднесување на барањето за поведување на прекршочна постапка по однос на прекршоците од ставовите (1) и (2) на овој член е финансиската инспекција во јавниот сектор.“.

Ставот (3) станува став (4).

Ставовите (4), (5), (6), (7), (8), (9) и (10) се бришат.

Во ставот (11) кој станува став (5) бројот „(6)“ се заменува со бројот „(4)“.

Во ставот (12) кој станува став (6) бројот „(11)“ се заменува со бројот „(5)“.

Во ставот (13) кој станува став (7) бројот „(12)“ се заменува со бројот „(6)“.

Ставовите (14) и (15) стануваат ставови (8) и (9).

Член 14

(1) Одредбите од членот 1 од овој закон со кој се менува членот 5 став (2) алинеја 1 ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2024 година.

(2) До започнувањето на примената на одредбите од ставот (1) на овој член, приходите од данокот на личен доход од денот на влегувањето во сила на овој закон до 31 декември 2022 година ќе се обезбедат во висина од 4% од данок на личен доход од плати од физички лица наплатен во општината во која се пријавени со постојано живеалиште и престојувалиште.

(3) Во 2023 година до започнувањето на примената на одредбите од ставот (1) на овој член приходите од данокот на личен доход ќе се обезбедат во висина од 5% од данок на личен доход од плати од физички лица наплатен во општината во која се пријавени со постојано живеалиште и престојувалиште.

Член 15

(1) Одредбите од членот 2 од овој закон со кој се менува членот 9 став (2) ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2024 година.

(2) До започнувањето на примената на одредбите од ставот (1) на овој член, во 2022 година приходите од данокот на додадена вредност ќе се обезбедат во висина од 5% од наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година, распределени во следниов сооднос:

- основен дел – 4,5% од наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година,
- дел за перформанси – 0,25% од наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година и
- дел за вооедначување – 0,25% од наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година.

(3) Во 2023 година, приходите од данокот на додадена вредност ќе се обезбедат во висина од 5,5% од наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година, распределени во следниов сооднос:

- основен дел – 4,5% од наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година,
- дел за перформанси – 0,5% од наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година и
- дел за вооедначување – 0,5% од наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година.

Член 16

Владата на Република Северна Македонија во рок од два месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ја формира Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините, согласно со одредбите од овој закон.

Член 17

Одредбите од членот 4 од овој закон со кој се дополнува членот 18 со нов став (3) ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2024 година.

Член 18

(1) Одредбите од членот 5 од овој закон со кој се менува членот 22 став (2), односно се додава нов став (5) ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2025 година.

(2) До започнувањето на примената на одредбите од ставот (1) на овој член, во 2023 година сопствените приходи на основниот буџет на општината може да се планираат со пораст од најмногу 20% од просечно остварените приходи во последните три години, според податоците од трезорската евиденција.

(3) Доколку општината заклучно со третиот квартал оствари реализација на сопствените приходи на основниот буџет над 75% од планираните приходи, општината може сопствените приходи да ги планира со дополнителен пораст од најмногу 10% од просечно остварените приходи во последните три години, според податоците од трезорската евиденција.

(4) Во 2024 година до започнувањето на примената на одредбите од членот 5 од овој закон, сопствените приходи на основниот буџет на општината може да се планираат со пораст од најмногу 15% од просечно остварените приходи во последните три години, според податоците од трезорската евиденција.

(5) Доколку општината заклучно со третиот квартал оствари реализација на сопствените приходи на основниот буџет над 75% од планираните приходи, општината може сопствените приходи да ги планира со дополнителен пораст од најмногу 15% од просечно остварените приходи во последните три години, според податоците од трезорската евиденција.

Член 19

(1) Одредбите од членот 7 од овој закон со кој се менува членот 39 став (1) алинеја 2 ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2024 година.

(2) До започнувањето на примената на одредбите од ставот (1) на овој член, вкупниот износ на неизмирени обврски над 60 дена, како процент од реализираните приходи на основниот буџет во претходната година:

- во 2022 година да надминува 80% и
- во 2023 година да надминува 70%.

Член 20

Одредбите од членот 7 од овој закон со кој во членот 39 се менуваат ставовите (2) и (3) кој станува став (4), односно се додаваат два нови става (3) и (5), членот 8 со кој се менува член 40, членот 9 со кој се менува членот 41 и членот 10 со кој се додава нов член 41-а од овој закон ќе започнат да се применуваат од 1 јули 2022 година.

Член 21

Одредбите од членот 10 од овој закон со кој се додава нов член 41-б ќе се применуваат од денот на влегувањето во сила на овој закон до 30 септември 2023 година.

Член 22

(1) Одредбите од членот 11 од овој закон со кој се менува членот 42 став (1) ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2024 година.

(2) До започнувањето на примената на одредбите од ставот (1) на овој член, финансиската нестабилност престанува, кога вкупниот износ на неизмирени обврски над 60 дена, како процент од реализираните приходи на основниот буџет во претходната година:

- за 2022 година изнесува помалку од 80% и
- за 2023 година изнесува помалку од 70%.

Член 23

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.